

Slovenská lekárska spoločnosť

PROGRAM

pätnásteho slávnostného uvádzania osobností do Dvorany slávy slovenskej medicíny SLS

podujatie sa uskutoční pod záštitou ministra zdravotníctva SR Kamila Šaška
a je venované spomienke na akademika Teofila Rudolfa Niederlanda

Život a dielo akademika T.R. Niederlanda (Prof. MUDr. Viliam Bada, DrSc.)

Udeľovanie ocenení SLS:

Čestnej ceny akademika T.R. Niederlanda, Čestnej plakety T.R. Niederlanda
Čestného členstva SLS a Zlatej medaily SLS „Propter Merita“

Uvedenie osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy SLS

Výstava fotografií: MUDr. Ivana Kochana, sen.: „*Krásy našej prírody*“ a
výtvarných prác žiakov: ZŠ pri zdravotníckom zariadení NÚDCH a MŠ a ZŠ M. Hodžu
s názvom: „*Novorodenec očami detí*“
venovaných novorodencom z Neonatologickej kliniky intenzívnej medicíny LF UK a NÚDCH

Vystúpenie klavírneho virtuóza Richarda Rikkona:

A.L.Weber/R.Rikkon: Koncertná parafráza na tému „*Memory*“ z muzikálu Cats, F. Liszt: „*Sonet de Petrarca 104*“
E. Lecuona/A.Volodos: „*Malagueña*“, A. Chacaturian/R.Rikkon: „*Šablový tanec*“

24. jún 2025 (utorok) o 13.30 hod.

Hotel Sorea Regia, Kráľovské údolie č. 6, 811 02 Bratislava

Program:

1. Zahájenie podujatia

- Dr. h.c. mult., prof. MUDr. Ján Breza, DrSc., MHA, MPH, akademik UčSS

2. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

- A.L. Weber/R. Rikkon: Koncertná parafráza na tému „*Memory*“ z muzikálu Cats

3. Život a dielo akademika T.R. Niederlanda

- prof. MUDr. Viliam Bada, DrSc.

4. Udeľovanie pôct a ceny SLS

- Čestná cena akademika T.R. Niederlanda – Dr.h.c. prof. MUDr. Jánovi Slezákovi, DrSc., FIACS
- Čestná plaketa T.R. Niederlanda – doc. MUDr. Viliamovi Dobiášovi, PhD.
- Čestné členstvo SLS – prof. MUDr. Petrovi Kukumbergovi, PhD.
- Zlatá medaila SLS „Propter Merita“ – Dr. h.c. prof. MUDr. Petrovi Šimkovi, CSc.

5. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

- F. Liszt: „*Sonet de Petrarca 104*“

6. Uvedenie osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy SLS – I. časť

- Prof. MUDr. Ján Danko, PhD.
- Prof. MUDr. Kamil Javorka, DrSc.
- Prof. MUDr. Vladimír Javorka, CSc.

7. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

– E.Lecuona/A.Volodos: „*Malagueña*“

8. Uvedenie osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy SLS – II. časť

– Dr. h.c. prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc.

– Prof. MUDr. Peter Strmeň, CSc.

– MUDr. Aladár Šalata, CSc.

9. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

– A. Chacaturian/R. Rikkon: „*Šablový tanec*“

10. Zahájenie výstavy fotografií

MUDr. Ivana Kochana, sen.: „*Krásy našej prírody*“

a **výtvarných prác žiakov** ZŠ pri zdravotníckom

zariadení NÚDCH a MŠ a ZŠ M. Hodžu

s názvom: „*Novorodenec očami detí*“ venovaných

novorodencom z Neonatologickej kliniky

intenzívnej medicíny LF UK a NÚDCH

Dvorana slávy – kto si ju zaslúži?

Veď je ako kytica voňavých ruží,

je ako oslavná pieseň,

čo zaháňa tieseň

a žiari ako slnko na nebi.

Je ako oslavná báseň čo velebí

našu myseľ a srdce tiež,

je ako veža kostola,

z ktorej hlahol zvonov zavolá,

aby pohladil náš sluch.

Je ako dobrý duch,

ktorý ma poctil svojou návštevou.

Za uvedenie do Dvorany slávy SLS si dovoľujem

srdčne poďakovať

Prezidiu Slovenskej lekárskej spoločnosti

a uistiť všetkých, že si túto poctu hlboko vážim

Prof. MUDr. Anton Vavrečka, CSc.

Bratislava, 18. 9. 2018

Projekt Dvorana slávy SLS

Cieľom vzniku projektu „Dvorana slávy slovenskej medicíny“ a jeho realizácie je popularizácia popredných osobností slovenskej medicíny, ktorí významnou mierou prispeli k budovaniu slovenskej medicíny, medicínskeho školstva a vzdelávania, k zvyšovaniu odbornej úrovne poskytovanej zdravotnej starostlivosti u nás, k šíreniu dobrého mena slovenskej medicíny doma a v zahraničí, najmä tých, ktorí sa zaslúžili o vznik a rozvoj Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Slávnostné uvedenie osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy slovenskej medicíny je spravidla spojené s výstavou obrazov a umeleckých prác, najmä lekárov a zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa v rámci svojich záľub venujú aj tejto umeleckej činnosti.

Osobnosti slovenskej medicíny uvedené do Dvorany slávy SLS

9. september 2013

- **Prof. MUDr. Teofil Rudolf Niederland, DrSc.,** akademik SAV
Výstava obrazov MUDr. E. Nevickej, CSc. „**Pokoj v duši**“

25. marec 2014

- **Prof. MUDr. Gustáv Čierny, DrSc.**
- **Prof. MUDr. František Makai, DrSc.**
- **MUDr. Imrich Sečanský**
- **Prof. MUDr. Ján Štefanovič, DrSc.,** akademik SAV, člen korešpondent ČSAV
Výstava obrazov prof. MUDr. Fedora Šimka, CSc., FESC
„**Krása okamžiku**“

16. december 2014

- **Prof. MUDr. Dionýz Dieška, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Rastislav Dzúrik, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Alica Kapellerová, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Michal Valent, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Karol Virsík, DrSc.**
Výstava výberu z medailárskej tvorby
akad. sochára Mariána Polonského „**Poceta medicíny v kove**“

15. apríl 2015

- **Prof. MUDr. Emil Kmety, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Rudolf Korec, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Anton Pontúch, CSc.**
- **Prof. MUDr. Vladislav Zikmund, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Vladimír Zvara, DrSc.,** akademik ČSAV a SAV
Výstava fotografií mimo vedeckej tvorby
prof. MUDr. Vladislava Zikmunda, DrSc. „**Zrkadlenia**“

8. december 2015

- **Prof. MUDr. Gustáv Čatár, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Michal Horiňák, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Branislav Lichardus, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Miroslav Mydlík, DrSc.**
- **Prof. MUDr. Adriena Sakalová, DrSc.**
Výstava fotografií obrazov z maliarskej tvorby
doc. MUDr. Mariána Bátovského, CSc., mim. prof. „**Portréty**“

14. jún 2016

- Prof. MUDr. Leodegar Cigánek, DrSc.
- Prof. MUDr. Ivan Ďuriš, DrSc.
- Doc. RNDr. PhMr. Milan Lehký, CSc.
- MUDr. Eva Siracká, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Strelka, DrSc.
Výstava fotografií obrazov z maliarskej tvorby
MUDr. Igora Pappa, CSc. a MUDr. Evy Nevickej, CSc.
„Momentky z krás života“

14. december 2016

- Prof. MUDr. Vladimír Haviar
- Prof. MUDr. Mikuláš Hrubisko, DrSc.
- Prof. MUDr. Martin Janec, DrSc.
- Prof. MUDr. Karol Kapeller, DrSc.
- Prof. MUDr. Karol Šiška, DrSc., akademik SAV a ČSAV
- Doc. MUDr. Ján Štencl, CSc.
Výstava fotografií šperkov a umeleckých fotoobrazov z tvorby
Mgr. Art. Martiny Minárikovej „Mikro a makrosvety“

19. september 2017

- Prof. MUDr. Ivan Balažovjeh, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Černáček, DrSc.
- Prof. MUDr. Juraj Červenka, CSc., akademik SAV,
- Prof. MUDr. Ladislav Dérer, DrSc., akademik ČSAV
- Prof. MUDr. Ladislav Chmel, DrSc., člen korešpondent SAV
- MUDr. Karol Kleibl, CSc.
- MUDr. Karol Mika
- Prof. MUDr. Zoltán Oláh, DrSc.
- Prof. MUDr. František Pór
- Prof. MUDr. Ivan Žucha, CSc.
Výstava fotografií z umeleckej tvorby lekárov
MUDr. Ljuba Bachárová, DrSc., MBA „Okolo mňa“
MUDr. Vlastimil Graus, PhD., MPH, MSc. „Dentart“

18. september 2018

- Prof. MUDr. Ladislav Badalík, DrSc.
- Prof. MUDr. Jaroslav Blahoš, DrSc.
- Prof. MUDr. Eva Brixová, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Buchvald, DrSc.
- Prof. MUDr. Ján Lajda
- Prof. MUDr. Dagmar Micháľková, DrSc.
- Prof. MUDr. Igor Riečanský, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Rovenský, DrSc., FRCP
- Prof. MUDr. Jaroslav Siman, DrSc.
- Dr.h.c. prof. MUDr. Ján Slezák, DrSc., FIACS
- Prof. MUDr. Anton Vavrečka, CSc.
Výstava fotografií z umeleckej tvorby lekárov
prof. MUDr. Ludovít Gašpar, CSc. „In natura“
MUDr. Pavol Borecký, PhD. „Čriepky“

20. september 2019

- Dr.h.c. prof. RNDr. Jozef Čižmarík, PhD.
- Prof. MUDr. Konštantín Čársky, DrSc.
- Prof. MUDr. Stanislav Čársky, DrSc.
- Dr.h.c. prof. MUDr. Stanislav Kostlivý
- Prof. MUDr. Ján Kňazovický, DrSc.
- Doc. MUDr. Ladislav Kužela, DrSc.
- Prof. MUDr. Miloš Nosál, DrSc.
- Doc. MUDr. Julián Podoba, CSc.
- Prof. MUDr. Ivan Šimkovic, DrSc.
- Prof. MUDr. Pavol Šteiner, DrSc.
Výstava fotografií z umeleckej tvorby lekárov
MUDr. Július Činčár „Môj malovaný svet“
MUDr. Miloslav Dvorák, PhD. „Ako to vidím“

21. september 2021

- Prof. MUDr. Pavol Bakoss, DrSc.
- Prof. MUDr. Gejza Bárdoš
- Prof. MUDr. Ján Birčák, CSc.
- Prof. MUDr. Ján Černý, DrSc.
- Prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc.
- Prof. MUDr. Andrej Getlík, CSc.
- Prof. MUDr. Ján Gvozdják, DrSc.
- Prof. MUDr. Irena Jakubcová-Dérerová
- Prof. MUDr. Jaroslava Michaličková, DrSc.
- Prof. MUDr. Miroslav Anton Šašinka, DrSc.
- Prof. MUDr. Milan Zaviačič, DrSc.
- MUDr. Pavel Blaho
- MUDr. Vavro (Vavrinec Ján) Šrobár

Výstava fotografií

obrazov z umeleckej tvorby MUDr. Pavla Lackoviča „Potulky prírodou“
a odznakov zo zbierky MUDr. Igora Vica

28. jún 2022

- Prof. MUDr. Augustín Bárdoš, CSc.
- Prof. MUDr. Ivan Hulín, DrSc.
- Prof. MUDr. Milan Kokavec, DrSc.
- MUDr. Radko Alexej Menkyna
- Prof. MUDr. Vladimír Novotný, CSc.
- Prof. MUDr. Mikuláš Ondrejčka
- Doc. MUDr. Juraj Payer, CSc.
- Prof. MUDr. RNDr. Rudolf Pullmann, PhD.
- Prof. MUDr. Ivan Stanek, DrSc.
- Prof. MUDr. Július Vajó, DrSc.

Výstava fotografií MUDr. Jána Hollého : „*Na ceste z 20. do*

21. storočia“ a fotografií obrazov PharmDr. Miroslava Vörösa:
„*Miro Vörös – PREMENY*“

27. jún 2023

- Prof. MUDr. Pavol Pafko, DrSc.
- Doc. MUDr. Karol Holomáň, CSc.
- MUDr. Michal Králik, CSc.
- Prof. MUDr. Emil Matejiček, DrSc.
- MUDr. Milan Onderčanin, PhD.
- Prof. MUDr. Alexander Rehák, DrSc.
- Prof. MUDr. František Švec, DrSc.
- Prof. MUDr. Juraj Švec, DrSc.
- Prof. MUDr. Viliam Thurzo, DrSc., akademik SAV a ČSAV
- Prof. MUDr. Štefan Velgos, DrSc.

Výstava fotografií

motýľov: MUDr. Viliam Revický: „*Lietajúce šperky*“

obrazov: MUDr. Štefan Bodnár, MPH: „*Impresie*“

MUDr. Marek Kajan: „*Ľudské telo ako umenie*“

25. jún 2024

- Dr. h.c. mult. Prof. MUDr. Ján Breza, DrSc., MHA, MPH, akademik UčSS
- Prof. MUDr. Ján Buchanec, DrSc.
- Prof. MUDr. Janka Buchancová, CSc.
- Doc. MUDr. Štefan Hupka, DrSc.
- Prof. MUDr. Viliam Izakovič, CSc.
- Prof. MUDr. Peter Krištúfek, CSc.
- Prof. MUDr. Karol Matulay, DrSc.
- Prof. MUDr. Július Mazuch, DrSc.

Výstava fotografií obrazov

prof. MUDr. Janky Buchancovej: „*Slovensko moje*“

**Rektori Univerzity Komenského (UK) a dekaní Lekárskej fakulty UK
uvedení do Dvorany slávy SLS X. dňa 20.09.2019
pri príležitosti 100. výročia založenia UK 100. výročia založenia LF UK**

1. Dr.h.c. prof. MUDr. Kristián **Hynek**, DrSc. (15.9.1879 – 11.1.1960), spoluzakladateľ UK, 1. rektor UK, predseda Proforského zboru UK, 1. prednosta Internej kliniky LF UK (1919-1930),
2. Dr.h.c. prof. MUDr. Stanislav **Kostlivý** (30.10.1877 – 7.12.1946), spoluzakladateľ UK, 4. rektor UK, prezident Lekárskej komory pre Slovensko a Podkarpatskú Rus (1929-1939), 1. prednosta 1. Chirurgickej kliniky LF UK,
3. Dr.h.c. prof. MUDr. Jiří **Brdlík**, DrSc. (24.10.1883 – 6.7.1965), spoluzakladateľ UK, 8. rektor UK, 1. prednosta I. detskej kliniky LF UK (1919-1930),
4. Prof. MUDr. Viktor **Reinsberg** (12.6.1875 – 5.11.1938), spoluzakladateľ UK, 12. rektor UK, 7. dekan LF UK (1925-1926), 1. prednosta Kliniky pre choroby kožné a pohlavné LF UK (1921-1938),
5. Prof. MUDr. Bohuslav **Polák** (6.10.1886 – 18.12.1955), spoluzakladateľ UK, 15. rektor UK, 8. dekan LF UK (1926/1927), 1. prednosta Ústavu pre farmakológiu a farmakognóziu LF UK (1920-1938),
6. Prof. MUDr. Gustáv **Müller** (18.3.1875 – 17.6.1949), spoluzakladateľ LF UK, 1. dekan LF UK (1919-1921), 1. prednosta Kliniky pôrodnictva a gynekológie LF UK (1919-1925),
7. Prof. MUDr. Antonín **Spilka** (17.1.1876 – 24.5.1948), spoluzakladateľ LF UK, 2. dekan LF UK (1921-1922), 1. prednosta Ústavu pre patologickú anatómiu, histológiu a bakteriológiu LF UK (1919-1927),
8. Prof. MUDr. František **Prokop** (23.1.1870 – 20.3.1953), spoluzakladateľ LF UK, 3. dekan LF UK (1921-1922), 1. prednosta Ústavu súdneho lekárstva (1919-1938),
9. Prof. MUDr. Stanislav **Růžička** (14.1.1872 – 6.11.1946), spoluzakladateľ LF UK, 4. dekan LF UK (1922-1923), 1. prednosta Ústavu pre hygienu a bakteriológiu LF UK (1919-1938),
10. Prof. MUDr. Roman **Kadlický** (25.12.1878 – 9.7.1948), spoluzakladateľ LF UK, 5. dekan LF UK (1923-1924), 1. prednosta Očnej kliniky LF UK (1919-1930),
11. Prof. MUDr. Zdeněk **Mysliveček**, DrSc., (13.9.1881 – 11.3.1974), spoluzakladateľ LF UK, 6. dekan LF UK (1924-1925), 1. prednosta Psychiatrickej a neurologickej kliniky LF UK (1919-1930),
12. Prof. MUDr. Miloš **Netoušek** (1.12.1889 – 29.10.1968), 11. dekan LF UK (1929-1930), nositeľ francúzskeho Radu Čestnej légie, 1. prednosta Ústavu pre všeobecnú a experimentálnu patológiu LF UK (1920-1925) a prednosta Kliniky internej propedeutiky LF UK (1922-1931).

Spomienka na akademika Teofila Rudolfa Niederlanda

(* 14. 01. 1915 – † 29. 10. 2003)

V polovici januára tohto roku sme si pripomenuli 110. výročie narodenia prof. MUDr. Teofila Rudolfa Niederlanda, DrSc. **prof. MUDr. Teofila Rudolfa Niederlanda, DrSc.**, akademika Slovenskej akadémie vied a člena korešpondenta Československej akadémie vied, ktorý sa podstatnou mierou zaslúžil o budovanie a rozvoj Československej lekárskej spoločnosti J.E. Purkyně a Slovenskej lekárskej spoločnosti. Bol predsedom Slovenského výboru

Československej lekárskej spoločnosti J.E. Purkyně (1959–1969) a jeden zo zakladateľov Slovenskej lekárskej spoločnosti, jej prvý a dlhoročný predseda (1969–1987).

Akademik T.R. Niederland právom patrí medzi výnimočné osobnosti slovenskej medicíny, významných lekárov, vedcov a pedagógov. Bol zakladateľom moderných vedeckých a klinických odborov na Slovensku – klinickej biochémie, klinickej farmakobiochémie a klinickej farmakoterapie. Jeho vedeckú prácu zásadne ovplyvnili viacerí učitelia, ktorí patrili medzi svetovo uznávané odborné authority. Bol štipendistom Washingtonovej univerzity v Saint Louis u profesora Carl Ferdinanda Coriho (*5. 12. 1896 Praha – †20. 10. 1984 Cambridge), nositeľa Nobelovej ceny za fyziológiu a lekárstvo (1947). Po návrate zo študijného pobytu v USA založil

na Slovensku 7 vedeckých ústavov a III. internú kliniku Lekárskej fakulty UK. Vychoval generáciu špičkových odborníkov (prof. J. Gvozdzjak, prof. R. Dzúrik, prof. E. Brixová, prof. V. Mézeš, prof. V. Bada, prof. J. Holomáň, doc. V. Mojto a ďalší). Bol školiteľom desiatok kandidátov vied, z ktorých mnohí sa stali vedúcimi osobnosťami slovenskej medicíny a s hrdosťou sa hlásili a hlásia k tzv. *Niederlandovej škole*.

Práca akademika T.R. Niederlanda a jeho celoživotné dielo je jasným majákom na mozaike modernej medicíny, označuje smer aj pre Slovenskú lekársku spoločnosť a svieti aj ako vízia pre činnosť jej odborných spoločností a spolkov.

Čestná cena akademika T.R. Niederlanda a Čestná plaketa T.R. Niederlanda

Slovenská lekárska spoločnosť ako prejav úcty a vďaky pomenovala menom akademika T.R. Niederlanda svoju najvyššiu cenu – **Čestnú cenu akademika T.R. Niederlanda**. Udeľuje sa špičkovým odborníkmi za významný prínos v oblasti medicíny alebo farmácie doma a v zahraničí. Pripomienkou života, práce a zásluh akademika T.R. Niederlanda je aj **Čestná plaketa T.R. Niederlanda**, ktorá sa udeľuje právnickým a fyzickým osobám za zásluhy o rozvoj SLS ako celku, alebo niektorej z jej organizačných zložiek.

(Podmienky udeľovania pôct a cien SLS sú upravené v Štatúte pôct a cien SLS a jej organizačných zložiek, ktorý je zverejnený na web stránke SLS: www.sls.sk).

Akademik T. R. Niederland bol ako prvý slávnostne uvedený do Dvora slávy slovenskej medicíny SLS dňa 9. 09. 2013. Podujatie sa uskutočnilo v budove sídla Slovenskej lekárskej spoločnosti v Bratislave.

Laudácie k životným jubileám akademika T.R. Niederlanda s podrobnými životopisnými údajmi sú zverejnené v časopise Medicínsky monitor č. 1/1995, s. 20 a č. 1/2000, s. 40 a nekrológ v č. 6/2003, s. 25.

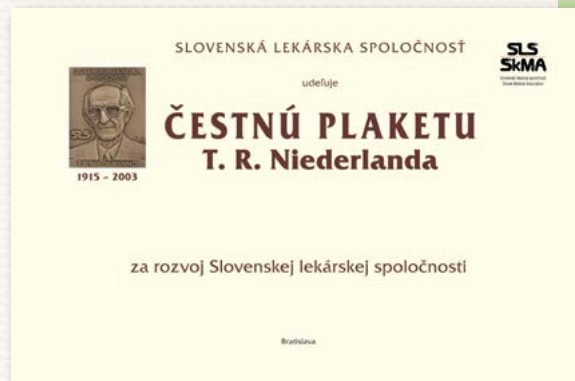
Z odkazu akademika T.R. Niederlanda môžeme čerpať aj s odstupom času, jeho myšlienky sú stále poučné a aktuálne.

Odpoveď akad. T.R. Niederlanda na otázku „...aké je východisko z politicky, sociálne, no najmä mravne zložitej situácie slovenskej spoločnosti...“.

„Často si myslíme, že naša cesta je určená výlučne našou vlastnou iniciatívou a snažením. Tieto faktory určite hrajú významnú úlohu. Zameranie nášho života je zväčša súhrnom mnohých vplyvov minulosti a prítomnosti. Zabúdame, že na týchto vplyvoch sa podieľajú tak postavy z minulosti, ako aj tí, ktorí putujú spolu s nami. To všetko ovplyvňuje naše snahy a počínania. Preto nesmieme zabudnúť na ľudí, z ktorých myšlienok sme sa poučili, ako aj na našich spolupracovníkov, ktorí spolu s našimi žiakmi teraz dorastajú. Tí budú zárukou toho, že čoskoro od nás prevezmú to progresívne, čo sme do súčasnosti preniesli z našej tradície.“

„Nepoznám problém, ktorý by sa nedal prekonať svedomitým úsilím a prácou. Ešte nikto nič veľké nedokázal vyčakávaním na zázrak. Na Zemi sa deje len to, o čo sa usilujú ľudia, na čom pracujú a do čoho vložia svoj um a svoju silu. To platí aj pre spoločnosť a aj pre každého jednotlivca.“

„Ak sú osobnostné črty v poriadku, ak ide o osobnosť, ktorá má správne nastavený hodnotový kompas, potom objavy, riešenia a rukolapné výsledky sa hrnú samy od seba. Pravda, stať sa takým človekom dá mnoho, mnoho práce.“

(Szelepcsényi J., „Nedýchajte prosím“. Rozhovor s akad. Niederlandom. Tankred: Bratislava 2000).

Prof. MUDr. Ján Danko, PhD.

(* 1. 10. 1950)

Profesor Ján Danko sa narodil v Málinci. Maturoval na gymnáziu v Poltári (1969). Štúdium všeobecného lekárstva na LF UK v Martine ukončil s vyznamenaním (1975) a ocenením primátora Bratislavy i prezidenta ČSSR. Už počas štúdia sa na Ústave anatómie LF UK v Martine zapojil do vedecko-výskumnej činnosti ako pomocný asistent a po ukončení štúdia ako odborný asistent. Získal atestácie I. (1978) a II. stupňa (1983) z gynekológie a pôrodnictva, v roku 1983 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu zameranú na vplyv fajčenia na tehotnosť. V roku 1985 absolvoval postgraduálny kurz vysokoškolskej pedagogiky. Docentom bol menovaný v roku 1986, profesorom gynekológie a pôrodnictva v roku 1997. Postgraduálne špecializácie si doplnil v odboroch onkogynekológia (2006), ultrazvuková diagnostika (2007), mamológia (2007) a mamodiagnostika (2022). Výskumný pobyt na Univerzite v Zürichu, v centre perinatologického výskumu (1979–1980 a 1989–1990) zásadne ovplyvnil jeho vedecko-pedagogický rast. Početné študijné pobyty absolvoval na renomovaných univerzitách v Európe, USA a Austrálii. Bol prednostom Gynekologicko-pôrodníckej kliniky JLF UK a Martinskej fakultnej nemocnice (1990–2017). Pod jeho vedením sa pracovisko stalo centrom excelentnosti pre perinatologický výskum a klinickú prax – najmä v oblasti rizikovej tehotnosti, epidurálnej analgézie, prenatálnej diagnostiky, endoskopickej chirurgie a mamológie. Martinská nemocnica sa stala centrom pre rizikovú tehotnosť s transportom plodov in utero viac ako 90 % a vynikajúcimi výsledkami perinatálnej mortality a morbidity. Pracovisko bolo mnoho rokov hodnotené ako najlepšie na Slovensku nielen rodičkami, ale aj odborníkmi z oblasti ženského lekárstva. Rozšírilo portfólio liečebných procesov o oblasť mamodiagnostiky a mamológie. Vo svojej vedecko-výskumnej práci sa zameriaval na štúdium vplyvu rizikových faktorov počas tehotnosti, prenatálnu genetickú diagnostiku, prevenciu onkologických ochorení, sonografiu, liečbu postpartálnej anémie pomocou erytropoetínu a molekuluovú diagnostiku ochorení prsníkov. Vďaka pôsobeniu na zahraničnom pracovisku výraznou mierou prispel k obohateniu poznatkov o škodlivosti fajčenia na tehotnosť. Bol hlavným riešiteľom mnohých významných projektov. Medzi najvýznamnejšie patria „*Therapeutický efekt vakcíny proti rakovine krčka maternice*“ (nadnárodná

štúdia, koordinátor za slovenské pracoviská), „*Vplyv fajčenia na plod*“, „*Molekulová diagnostika ochorení ženských pohlavných orgánov*“, „*Prenatálna genetická diagnostika ohrozenia plodu*“, „*Liečba postpartálnej anémie*“, „*Dopplersonografická diagnostika zhubných ochorení vaječníkov*“ a „*Molekulárna diagnostika ochorení prsníkov*“. Je autorom alebo spoluautorom viac ako 803 vedeckých a odborných publikácií vo vedeckých a odborných časopisoch, s viac ako 1906 citáciami vo svetových databázach, tiež vysokoškolských učebníc a skript. Publikoval v Lancete a iných prestížnych časopisoch. Prednášal na stovkách domácich i medzinárodných kongresoch. Vychoval 25 doktorandov, 5 z nich získalo titul profesor. Bol dekanom JLF UK v Martine (2000–2007 a 2011–2019). Pod jeho vedením sa fakulta zaradila medzi naše najlepšie vzdelávacie inštitúcie v zdravotníctve. Modernizovala sa, rozšíril sa výskum, vybudovalo sa simulačné centrum, biobanka, nové teoretické pracoviská a pripravila sa výstavba Univerzitnej nemocnice Martin. Významne sa zaslúžil o rozvoj štúdia v anglickom jazyku, najmä pre študentov z Islandu, Nórska, Seychel a iných krajín. Profesor Danko bol členom Vedeckej rady JLF UK (1990–1999), neskôr jej predseda (2000–2007 a 2011–2019). Je členom mnohých medzinárodných odborných organizácií, napr. Svetovej organizácie pre ultrazvuk v medicíne, vedeckých rád lekárskech fakúlt v Olomouci, Košiciach, Bratislave, Vedeckej rady UK a aj LF SZU. Bol predsedom rady Národnej knižnice, prezidentom Slovenskej gynekologicko-pôrodníckej spoločnosti, členom Predsedníctva SLS (viceprezident), predsedom Rady APVV pre lekárske a farmaceutické vedy, predsedom VR MZ SR, komisárom EBCOG pre udeľovanie akreditácií v Európe. Doteraz je odborným garantom pre mamológiu a mamodiagnostiku, čestným členom SLS a v popredných funkciách mnohých ďalších významných inštitúcií. Za doterajšie výsledky práce mu boli udelené mnohé počty a ceny, napr. Strieborná medaila UK (2000), Zlatá medaila UK (2003), Veľká strieborná medaila UK (2019), Pamätná medaila UK (2019), Pamätná strieborná medaila UK (2021), Bronzová medaila J.E. Purkyně, Zlatá medaila „*Propter Merita*“ SLS, Cena mesta Martin, Čestné občianstvo mesta Martin, Cena Univerzity v Zürichu za vedecký výskum, Krištáľové krídlo v kategórii „*Veda a medicína*“. Za dlhoročnú úspešnú spoluprácu JLF UK v Martine s UK v Bratislave, prácu v jej prospech a presadzovanie samosprávneho princípu riadenia vecí verejných mu rektor UK udelil Veľkú zlatú medailu UK (2024). Mimoriadne aktívny je aj vo verejnom živote, od roku 2018 je primátorom mesta Martin. Je ženatý, má syna a dve dcéry. Životnú energiu čerpá z rodiny, prírody a aktívneho záujmu o veci verejné. Je osobnosťou, ktorá inšpiruje súčasne aj budúce generácie lekárov a pedagógov svojim príkladom, integritou a službou verejnému dobru.

Prof. MUDr. Kamil Javorka, DrSc.

(* 5. 7. 1944)

Profesor Kamil Javorka začal v roku 1962 študovať na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, odbor detské lekárstvo. Od tretieho ročníka pôsobil na Fyziologickom ústave LF UK ako demonstrátor a ŠVOČ úlohy riešil na Endokrinologickom ústave SAV. Po ukončení štúdia v roku 1968 nastúpil na Ústav fyziológie vznikajúcej Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Martine, kde pôsobí dodnes. V prvých rokoch sa venoval výskumu kardiorespiračných vzťahov na experimentálnych zvieratách pod vedením prof. MUDr. Zoltána Tomoriho, DrSc., svetovo uznávaného fyziológa a experimentálneho respirológa. Blízky vzťah k pediatrii a neonatológii nasmeroval jeho vedeckú-výskumnú činnosť na štúdium fyziológie a patofyziológie detí, najmä nedonosených novorodencov. Hlavnou témou jeho vedeckej práce sa stala klinická fyziológia detí a novorodencov, so zameraním na reguláciu kardiovaskulárneho a respiračného systému. Akademické tituly získaval postupne: CSc. (1976), docent (1981), DrSc. a profesor (1991). V roku 1990 absolvoval atestáciu z pediatrie. V rokoch 1986 až 2008 bol vedúcim Ústavu fyziológie JLF UK. Jedenásť rokov pôsobil ako prodekan fakulty (1996–2007) a v rokoch 2015–2019 bol riaditeľom divízie Respirológia Martinského centra pre biomedicínu. V roku 2001 inicioval založenie fakultného vedeckého časopisu Acta Medica Martiniana, ktorého bol 24 rokov šéfredaktorom. V roku 2001 inicioval založenie fakultného vedeckého časopisu Acta Medica. Vo svojej publikačnej činnosti eviduje viac ako 170 časopiseckých prác in extenso, z toho 90 v zahraničí a sedem monografií. Je autorom a spoluautorom piatich vysokoškolských učebníc a zostavovateľom prvej slovenskej celoštátnej učebnice lekárskej fyziológie, ktorá od roku 2001 vyšla už v piatich vydaniach. Jeho vedecká práca si získala takmer 1800 citačných ohlasov (1100 v citačných indexoch WoS, CC a SCOPUS). Pod jeho vedením úspešne ukončilo doktorandské štúdium jedenásť študentov. Významne sa podieľal na výchove štyroch docentov a následne štyroch vysokoškolských profesorov.

Pôsobil v rôznych funkciách v európskych a svetových odborných spoločnostiach. Bol vedeckým sekretárom Skupiny pre reguláciu dýchania pri Európskej respirologickej spoločnosti a členom Etickej komisie Svetovej únie fyziologických vied (IUPS). Za veľké uznanie svojej práce považuje zvolenie za člena prestížnej Akadémie IUPS v roku 2021. Prof. Kamil Javorka bol a je dodnes aktívny aj v slovenských lekáarskych spoločnostiach. Organizačnú prácu na rozvoji odborných

spoločností združujúcich fyziológov a lekárov na Slovensku považuje za nutnú a neoddeliteľnú súčasť profesijného života. Členom výboru Slovenskej fyziologickej spoločnosti SLS (SFyS) je od roku 1990. Počas tohto obdobia nepretržite zastával funkcie podpredsedu, alebo vedeckého sekretára, ktorým je dodnes. Pôsobil aj ako vedecký sekretár Slovenskej spoločnosti pre fyziológiu a patológiu dýchania SLS a do roku 1998 bol jej predsedom. Je členom výboru Komisie experimentálnej kardiológie (KEK) pri SFyS a ČFS. V Spolku lekárov v Martine bol počas troch období predsedom dozornej rady. Pri organizovaní lekárskeho a farmaceutického výskumu bol päť funkčných období členom Komisie VEGA a dve funkčné obdobia členom Rady Agentúry na podporu výskumu a vývoja. Za svoju prácu získal viacero významných ocenení. Každé z nich si prof. Kamil Javorka nesmierne váži, ale za najcennejšie považuje Zlaté medaily – Slovenskej lekárskej spoločnosti, Univerzity Komenského a Jesseniovej lekárskej fakulty UK, ako aj Jesseniovu cenu SLS za celoživotné dielo v teoretických disciplínach. Bol menovaný Čestným členom Slovenskej lekárskej spoločnosti, ako aj Čestným členom Českej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně. Profesor Kamil Javorka za svoj najväčší prínos nepovažuje len vedecké výsledky a to, že sa podieľal na vzdelávaní tisícok slovenských a zahraničných lekárov, ale najmä to, že sa mu podarilo vychovať pokračovateľov na Ústave fyziológie JLF UK. Ako sám s hrdosťou hovorí, jeho žiaci – tri profesorky a jeden profesor – už dávno prekročili tieň svojho učiteľa a s nadšením i úspechmi pokračujú v pedagogickej a vedeckej práci. Napĺňa sa tak základný predpoklad vývoja – predstihnúť rodičov a učiteľov svojimi deťmi a študentmi.

Prof. MUDr. Vladimír Javorka, CSc.

(* 10. 6. 1941 – † 11. 9. 2023)

Profesor Vladimír Javorka sa narodil v Tepličke nad Váhom. Štúdium stomatológie na Lekárskej fakulte UK v Bratislave ukončil s červeným diplomom (summa cum laude). Po promócii, začal pracovať na základe umiestenky v Ústave železničného zdravotníctva v Bratislave, ako závodný stomatológ. V roku 1967 sa stal asistentom na Oddelení detskej stomatológie Lekárskej fakulty UK, ktoré vtedy viedol doc. MUDr. Michal Semjan, CSc. Po jeho odchode sa stal vedúcim Oddelenia detskej stomatológie LF UK. Prednostom Stomatologickej kliniky LF UK sa

stal po úmrtí doc. MUDr. Vojtecha Duránika, CSc. Pod jeho vedením sa Klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie LF UK stala uznávaným vedeckým a pedagogickým pracoviskom pre výchovu zubných lekárov na Slovensku. Vo svojej odbornej, vedeckej a pedagogickej práci sa venoval najmä problematike zubného kazu a jeho prevencii predovšetkým u detí a mladých ľudí. Tejto téme sa venoval aj vo svojej kandidátskej dizertačnej práci s názvom „*Sledovanie niektorých antimikrobiálnych a degradačných faktorov sliny vo vzťahu ku kazovosti chrupu*“ (1977) a v habilitačnej práci s názvom „*Účinnosť kazovej prevencie fluoridmi*“ (1984). Vedecko-pedagogický titul „docent“ získal v roku 1984 a „vysokoškolský profesor“ v roku 2003. Ako prodekan LF UK pre stomatológiu (1994–2000 a 2003–2007) sa podstatnou mierou zaslúžil o potrebné reformy študijných programov stomatológia a zubné lekárstvo, ich kompatibilitu so smernicami EU a zavedenie kreditného systému štúdia na LF UK. V rámci svojej pedagogickej činnosti na LF UK vykonával celú škálu výučbových modálít – prednášky, semináre, odborné konzultácie, poradenstvo, klinické stáže, vedenie diplomových prác, štátne záverečné a iné skúšky. Vychoval 13 absolventov doktorandského štúdia. Členom SLS bol od jej vzniku (1969). Dve funkčné obdobia bol členom Prezídia SLS a SLS úspešne reprezentoval niekoľko funkčných období aj ako prezident Slovenskej stomatologickej spoločnosti, o.z. SLS (SsTs), predseda Konzervačnej sekcie SsTs (1984–1987) a predseda Pedostomatologickej sekcie SsTs (1987–2016). Od roku 1987 bol prednos-

ta III. Stomatologickej kliniky LFUK a FN a následne dlhoročným prednostom Kliniky stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie Lekárskej fakulty UK a Onkologického ústavu sv. Alžbety v Bratislave. Túto funkciu vykonával od roku 2004 do konca augusta 2011. Profesor V. Javorka bol členom pracovných skupín a odborných komisií Ministerstva zdravotníctva SR, spoluautorom študijných programov výučby zubných lekárov, členom redakčných rád renomovaných odborných časopisov a členom odborných medicínskych a vedeckých spoločností doma a v zahraničí. Absolvoval niekoľko študijných pobytov na popredných zahraničných pracoviskách, napr. v Aténach, Mníchove, Sheffielde, Zürichu, Bazileji, Moskve a ďalších. Bol korešpondujúcim členom EUCR (European Organisation for Caries Research), členom WFOC (Worldwide Forensic Odontology Contact) a viacerých ďalších významných spoločností. Ako prejav vďaky a uznania výsledkov jeho odbornej, vedeckej, pedagogickej a klinickej práce bolo profesorovi V. Javorkovi udelených veľa prestížnych počt a cien, napr. Bronzová medaila LF UK (1986), Strieborná medaila SLS „*Propter Merita*“ (1991), Strieborná medaila LF UK (1991), Medaila LF UK Hradec Králové (1998), Pamätná medaila UK (1999), Zlatá medaila LF UK (2001), Zlatá medaila „*Propter Merita*“ SLS (2001), Hynkova medaila LF UK (2006), Čestné členstvo SLS (2006), Pamätná medaila LF UK – *Eruditio in terra Slovaca* (2009 – pri príležitosti 90. výročia založenia LF UK). Pamätná medaila LF UK (2019 – pri príležitosti 100. výročia založenia LF UK) Za dlhoročnú činnosť v orgánoch Slovenskej komory zubného lekárstva (člen výboru pre vzdelávanie zubných lekárov a predseda Rady odborníkov) mu bol udelený titul „*Osobnosť slovenského zubného lekárstva*“. Profesor V. Javorka patrí medzi nestorov slovenskej stomatológie, uznávané odborné i ľudské authority, úspešne a dôstojne reprezentoval odbor zubné lekárstvo, ktorému zasvätil svoju celoživotnú prácu. Trvale sa zapísal nielen do histórie slovenskej medicíny, ale aj Slovenskej lekárskej spoločnosti. Patrí mu za to naša vďaka a uznanie. Svojim osobným i profesijným životom bol pre nás príkladom a v našich spomienkach naďalej takým zostane.

Dr. h.c. Prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc.

(* 23. 7. 1960 - †22. 12. 2022)

Profesor Vladimír Krčméry promovoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave (1985). Začal ako lekár pôsobiť na Klinike infekčných chorôb Fakultnej nemocnice Bratislava, následne pokračoval v Národnom onkologickom ústave, kde významným spôsobom prispel k zlepšeniu starostlivosti o onkologických pacientov najmä v oblasti riešenia infekčných komplikácií. Podieľal sa na rozvoji protokolov antibakteriálnej, antifungálnej a antivirotickej liečby a prevencie, prispel k zapojeniu do medzinárodných klinických štúdií a zvýšeniu medzinárodnej prestíže Národného onkologického ústavu. Následne pôsobil ako primár Oddelenia kliniky farmakológie na Onkologickom ústave sv. Alžbety v Bratislave. Postgraduálne vzdelanie postupne získal z internej medicíny, z onkológie, infekčných chorôb, farmakológie a tropickej medicíny na Slovensku, ako aj na univerzitách v zahraničí. Obhájil dizertačnú prácu na UK v Bratislave, bol habilitovaný a neskôr sa stal profesorom internej medicíny na UPJŠ a na Masarykovej univerzite v Brne. Bol hosťujúcim profesorom na univerzitách v Scrantone a v Ríme. Absolvoval viaceré zahraničné študijné pobyty napr. v Rakúsku, Nemecku, USA a pod. Jeho publikačná aktivita je mimoriadne bohatá, najmä v oblasti zahraničných publikácií evidovaných v medzinárodných databázach. Zároveň jeho publikácie vykazujú vysokú mieru citovanosti. Bol autorom a spoluautorom mnohých vedeckých a odborných publikácií, prednášal na mnohých domácich a zahraničných konferenciách a sympóziach. Získal viaceré čestné doktoráty Dr. h.c. v ČR, USA, Bulharsku, Poľsku a Veľkej Británii. Pracoval v redakčných radách viacerých medicínskych časopisov doma aj v zahraničí (Chemotherapy, International Journal of Infectious Diseases, Anti – Infective Drugs and Chemotherapy, International Journal of Chemotherapy, Acta chemotherapeutica a ďalšie). Bol členom významných medzinárodných odborných spoločností ako IATCG a IFICG EORTC, pracovnej skupiny Európskej spoločnosti pre biomodulácie a chemoterapiu – antimikrobiálnu odolnosť, ESCMID, ESGNI a ESGAP, Britského kráľovského kolégia lekárov, Amerického kolégia lekárov, Americkej mikrobiologickej spoločnosti, Americkej spoločnosti pre infekčné choroby, Európskej chemoterapeutickej spoločnosti. Zaslúžil sa o vznik a rozvoj viacerých vzdelávacích inštitúcií na Slovensku. Aktívne sa zapojil do budovania Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, Trnavskej univerzity, kde založil Fakultu zdravotníctva a sociálnej práce TU a vybuďoval aj Vysokú školu zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. Na menovaných univerzitách pôsobil aj vo funkciách dekana, rektora, riaditeľa. Významne sa zasadzoval

aj za medzinárodný zdravotnícky a sociálny rozmer v činnostiach uvedených inštitúcií. Pracoval pre núdznych nielen u nás ale aj v zahraničí. Zakladal zdravotnícke, sociálne zariadenia a zahraničné humanitárne misie v rozvojových krajinách. Pôsobil v mnohých zahraničných humanitárnych misiách ako napr. v Keni, Sudáne, v Kambodži, na Haiti a ďalších krajinách. V čase pandémie Covid-19 sa aktívne zapojil do riešenia situácie aj v pozícii člena ústredného krízového štábu, poskytoval množstvo odborných konzultácií jednotlivcom, inštitúciám ako aj médiám, pomáhal zabezpečovať zdravotnú starostlivosť v čase pandémie aj pre marginalizované skupiny obyvateľov. Za svoju mimoriadnu a rozsiahlu prácu dostal celý rad vyznamenaní a ocenení, vrátane pôct a cien SLS. Napríklad Ocenenie mladého bádateľa (1993) v Montreaux, Vedec roka (1998), Cena primátora mesta Bratislavy (2010), Krištáľové krídlo za rok 2011 v kategórii filantropia, Zlatá plaketa ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR za celoživotný prínos a význam pre slovenskú rozvojovú spoluprácu a humanitárnu pomoc in memoriam (2023), Zlatá medaila sv. Gorazda za celoživotnú prácu a mimoriadne výsledky celoštátneho a medzinárodného významu v oblasti medicíny a vo vzdelávacích, zdravotníckych, sociálnych a humanitárnych projektoch in memoriam (2024). Množstvo jeho publikačných, vedeckých a pedagogických úspechov a ocenení je oveľa vyššie, napriek tomu je ešte potrebné zdôrazniť jeho ľudský rozmer. Vždy mu záležalo na každom ľudskom živote, nerobil rozdiely a pomáhal osobne aj v tých najťažších a najnebezpečnejších oblastiach, hoci čelil neraz aj priamemu ohrozeniu života. Spomíname na neho ako na významného lekára, vedca, pedagóga a humanistu. Bol príkladom pracovitosti, ústretovosti, neustálej túžby po vzdelaní a pomoci tým najslabším. Všetko čo vytvoril robil s veľkým nasadením, s veľkou pokorou, skromnosťou a v priateľskom duchu. Rozdával a rozdával sa pre druhých...

Prof. MUDr. Peter Strmeň, CSc.

(* 30. 11. 1942 – †28. 09. 2024)

Profesor P. Strmeň sa narodil v Palúdzke, v okrese Liptovský Mikuláš. Pochádzal z lekárskej rodiny, čo zásadne ovplyvnilo jeho profesijné smerovanie. Stredoškolské štúdium absolvoval v Bratislave. Po maturite pokračoval v štúdiu na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského (LF UK) a ukončil ho s vyznamenaním (1965). Po promócii začal pracovať ako sekundárny lekár na Očnej klinike Fakultnej nemocnice v Bratislave. Atestáciu z oftalmológie I. stupňa získal v roku 1969 a II. stupňa v roku

1978. Vedeckej práci sa venoval už v rámci doktorandského štúdia. Dizertačnú prácu na tému „*Uveitída pri juvenilnej idiopatickej artritíde*“ obhájil v roku 1977 a získal titul kandidáta vied. Vedecko-pedagogickú hodnotu „*docent*“ získal obhajobou habilitačnej práce s názvom „*Cudzie vnútročné telesá*“ (1997). Profesorom oftalmológie sa stal v roku 2002. Jeho inauguračná prednáška mala názov „*Pars plana vitrektómia pri úrazoch zadného segmentu oka*“. Na Klinike oftalmológie LF UK postupne zastával rad významných pracovných pozícií. Zástupcom prednostu kliniky bol v rokoch 1981–1997 a jej prednostom až do roku 2011. Do dôchodku odišiel v roku 2020. Významný je jeho prínos v oblasti vedecko-publikačnej, pedagogickej a liečebno-preventívnej starostlivosti o pacientov, čo s uznaním vysoko hodnotili odborné autority nielen u nás, ale aj v zahraničí. Profesor P. Strmeň bol priekopníkom vitreoretinálnej chirurgie, najmä v oblasti diabetickej retinopatie a traumatológie, uznávaný špičkový oftalmochirurg s tisíckami úspešných operácií. Výsledky svojej odbornej chirurgickej a vedeckej práce prezentoval na početných domácich a zahraničných odborných medicínskych vzdelávacích podujatiach (približne 150). Výborne ovládal niekoľko cudzích jazykov, absolvoval niekoľko študijných pobytov na špičkových pracoviskách v Európe a USA. Získané poznatky aplikoval v klinickej praxi a šíril v rámci svojej vedecko-pedagogickej činnosti. Publikoval viac ako 100 odborných článkov v domácich a zahraničných časopisoch, je autorom mnohých kapitol vo vedeckých monografiách.

Bol vedúcim riešiteľom niekoľkých vedeckých projektov, školiteľom desiatich doktorandov, dvoch docentov, mnoho jeho stážistov sa úspešne uplatnilo v praxi. Počas pôsobenia na LF UK zastával veľa pedagogických funkcií. Bol členom Vedeckej rady LF UK (2003–2008), viacerých komisií a pracovných skupín. Rozsah jeho odborných a vedecko-pedagogických aktivít je veľmi rozsiahly. Patril medzi dlhoročných, aktívnych členov Slovenskej lekárskej spoločnosti. Úspešne ju reprezentoval aj ako člen výboru Slovenskej oftalmologickej spoločnosti, za čo mu boli udelené viaceré ceny a pocty, napr. Strieborná medaila SLS „*Propter Merita*“ (1992), Zlatá medaila SLS „*Propter Merita*“ (2002), Čestné členstvo Slovenskej oftalmologickej spoločnosti (2012), Čestná plaketa Teofila Rudolfa Nederlanda SLS (2022). Výsledkami svojej práce významne prispel k rozvoju ďalšieho sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v odbore oftalmológia. Patril medzi osobnosti slovenskej medicíny, ktoré boli všeobecne uznávanými autoritami nielen pre svoje odborné vedomosti a praktické skúsenosti, ale aj povahové a charakterové vlastnosti, morálne kvality a ľudský rozmer. Vážili si ho jeho kolegovia, spolupracovníci, študenti, priatelia a mnoho vďačných pacientov. K riešeniu pracovných problémov pristupoval vždy vysoko odborne, s maximálnou profesionalitou, riadil sa princípmi lekárskej etiky. Svojou schopnosťou, riešiť náročné problémy, komunikatívnosťou, priateľskou povahou, skromnosťou a inteligentným humorom prispieval k vytváraniu dobrých medziľudských vzťahov a príjemnej pracovnej atmosféry nielen na pracovisku, ale aj na rôznych odborných a spoločenských podujatiach. Relaxoval pri športe, venoval sa basketbalu, lyžovaniu, neskôr golfu, rád oddychoval na chalupe v krásnom prostredí myjavských kopaníc. Oporou mu bola milovaná rodina, ktorá ho podporovala v jeho rozsiahlych odborných, vedeckých, pedagogických a verejno-prospešných aktivitách a vytvárala mu spoľahlivé zázemie. Profesor P. Strmeň právom patrí medzi osobnosti slovenskej medicíny, ktoré významnou mierou prispeli k jej budovaniu a rozvoju, šíreniu dobrého mena doma a v zahraničí a ktorým patrí naša úcta a veľká vďaka.

MUDr. Aladár Šaláta, CSc.

(* 8. 2. 1931 – †29. 10. 2020)

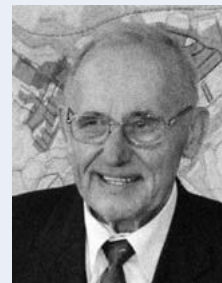
MUDr. Aladár Šaláta sa narodil v Dobrej nad Ondavou. Maturoval na Štátnom gymnáziu v Prešove (1950). Po absolvovaní tretieho ročníka na Lekárskej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (LF UPJŠ) prestúpil na novovznikajúcu Fakultu detského lekárstva Karlovej univerzity v Prahe. Po promócii (1956) nastúpil do praxe vo Svidníku, ako prvý detský lekár. Vo veku 25 rokov sa stal najmladším primárom v Československu. Pracoval aj ako vedúci odboru zdravotníctva Okresného národného výboru vo Svidníku. Odtiaľ odišiel do Starej Ľubovne (1958), kde inicioval zriadenie lôžkového detského oddelenia. Do Svidníka sa vrátil v roku 1960, kde pôsobil do roku 1981. Ako riaditeľ OÚNZ (1970-1981) sa významnou mierou podieľal na výstavbe novej nemocnice vo Svidníku. Mal zásluhy na skvalitňovaní starostlivosti o detských pacientov, pomáhal zriadiť detskú ozdravovňu v Šarišskom Štiavniku. Atestáciu z pediatrie I. stupňa ukončil v roku 1958, druhú v roku 1963 a zo sociálneho lekárstva atestoval v roku 1984. Titul kandidáta lekárskeho obhájil na LF UPJŠ v Košiciach (1972). V roku 1982 nastúpil na miesto primára vo Fakultnej nemocnici v Košiciach. Ako riaditeľ Slovenských liečebných kúpeľov v Bardejove (1983-1990) významne prispel k rozširovaniu a skvalitňovaniu kúpeľnej starostlivosti poskytovanej detským pacientom. Do dôchodku odišiel v roku 1992, ale naďalej pracoval v pediatickej ambulancii v Gaboltove a neskôr ako revízný a posudkový lekár vo Svidníku. Aktívne sa podieľal na činnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti, najmä v oblasti sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov. Bol jedným zo zakladateľov Spolku lekárov vo Svidníku, o.z. SLS (1978). Predtým pracoval vo výbore Spolku lekárov v Bardejove, o.z. SLS. Bol členom výborov viacerých odborných spoločností SLS a štyri funkčné obdobia výboru aj Slovenskej pediatickej spoločnosti. Tiež členom viacerých komisií a odborných pracovných skupín, napr. hlavnej problémovej komisie pre výskum v pediatrii. Zorganizoval niekoľko konferencií odborných pediatrických sekcií (detskej nefrológie, detskej neurológie), pre mladých pediatrov, ale aj iných odborných spoločností (gastroenterologickej, pneumologickej a ftizeologickej), aj s medzinárodnou účasťou. Napríklad dvojdnovú konferenciu „Starostlivosť o dieťa vo vidieckom prostredí“ (Svidník 1970), „Pediatrické dni“ (1974), v spolupráci so Slovenskou pediatrickou spoločnosťou, o.z. SLS, konferenciu pri príležitosti životného jubilea prof. MUDr. Ferdinanda Démanta, zakladateľa detského lekárstva na východnom Slovensku a dlhoročného prednostu Detskej kliniky FN v Košiciach (1976). Veľmi dobrý ohlas mala a s vysokým uznaním bola aj v zahraničí hodnotená medzinárodná konferencia Európskej

spoločnosti sociálnej pediatrie (ESSOP), ktorú zorganizoval v Bardejovských Kúpeľoch (1986). MUDr. A. Šalátovi bolo udelených veľa pôct a cien, ako prejav vďaky a ocenenia výsledkov jeho odbornej práce a početných, verejno-prospešných aktivít. Za rozvoj pediatrie na severovýchodnom Slovensku mu vláda SR udelila titul „Zaslúžilý lekár“ (1981) a vyznamenanie „Za vynikajúcu prácu“ (1982), Slovenská lekárska spoločnosť Zlatú medailu „Propter Merita“ (1991). Boli mu udelené aj mnohé regionálne vyznamenania, napr. „Cena primátora mesta Svidník“, „Cena primátora mesta Bardejov“ a iné.

Mimoriadne aktívny bol aj vo vysokom veku. Sprevádzal turistov po pamätihodnostiach a krásach Horného Šariša, plynule hovoril rusky, anglicky a nemecky. Bol predsedom Klubu dôchodcov v Bardejovských Kúpeľoch. Publikoval v regionálnej tlači, písal rôzne príbehy zo života zdravotníkov v regióne, správy z odborných vzdelávacích podujatí, najmä tých, ktoré sa uskutočnili v Bardejovských Kúpeľoch. Vydal publikáciu o rodnej obci, „Dobrá nad Ondavou, jej život a zánik“ (2003) a knihu spomienok „Príbehy spod Ondavskej vrchoviny“ (2005).

Medzi jeho záľuby patrila aj hra na husliach, recitovanie, turistika, lyžovanie, hrával tenis, bol manuálne veľmi zručný. Organizoval športové podujatia, v Bardejovských Kúpeľoch založil „Kúpeľskú stopu zdravia“ (1985) a kým mu to zdravie dovoľovalo, zúčastňoval sa ich na bežkách každý rok.

MUDr. A. Šaláta bol renesančným človekom, všestrannou osobnosťou s veľkým rozhľadom a bohatými skúsenosťami, ktorý šírením osvetu na poli zdravotnej výchovy mamičiek a očkovaním detí na školách prispel k zníženiu ich úmrtnosti. Svojimi rozsiahlymi odbornými vedomosťami, praktickými skúsenosťami a početnými odbornými vzdelávacími aktivitami vysokou mierou prispel k rozvoju modernej pediatickej starostlivosti a sústavnému vzdelávaniu zdravotníckych pracovníkov u nás. Bol výraznou osobnosťou pediatrie na Slovensku, uznávanou odbornou a ľudskou autoritou. Je pre nás ctou, že patril medzi dlhoročných, zaslúžilých členov Slovenskej lekárskej spoločnosti a v popredných funkciách sa trvale zapísal do jej histórie. Patrí mu za to naša vďaka.

*„Hudba je ako vesmír. Niekde sa začala a nikto nevie, kde sa končí.
Pre mňa je hudba všetkým. Hudbou môžem vyjadriť svoje myšlienky, svoje city.
Vnímam, že prostredníctvom hudby sa môžem dotknúť duše každého
človeka, ktorý o to stojí. A to je úžasné.“*

Richard Rikkon – klavírny virtuóz

Mgr.Art. Richard Rikkon je klavírny virtuóz, všestranný, svetovo známy a uznávaný umelec. Hrá hudbu rôznych žánrov – klasiku, pop, džez, evergreeny, známe filmové a muzikálové melódie, komponuje a aranžuje známe hudobné diela netradičným stvárnením – transkripciou skladieb.

Narodil sa v Želiezovciach, vo viac generačnej umeleckej rodine hudobníkov, čo predurčilo jeho ďalšie smerovanie. Hre na klavír sa venuje od svojich štyroch rokov. Už ako päťročný získal cenu v národnej súťaži a ako šesťročný sa stal víťazom Bartókovej ceny v Maďarsku, kde získal aj všetky zvláštne ocenenia. V tom istom roku o ňom nakrútila Československá televízia dokument. Ako osemročný sa stal mimoriadnym žiakom Žilinského konzervatória pod vedením prof. Mgr. Antona Kállaya. V medzinárodnej súťaži klaviristov „*Virtuosi per musica di piano forte*“ získal druhé miesto. Jedenásťročný vystupoval na „*Lisztovej Akademii*“ v Budapešti. Počas štúdií na konzervatóriu sa zúčastnil majstrovských kurzov Lazara Bermanna a Eugena Indjica. V záverečnom recitáli na konzervatóriu interpretoval Lisztov koncert č. 1 Es dur, spolu so symfonickým orchestrom Musica Yuventa, čo malo veľký úspech. Venuje sa kompozícii a aranžovaniu diel iných autorov, ako aj komornej hre. Vysokoškolské štúdium na VŠMU absolvoval u prof. Cyrila Dianovského, Art.Dr., významného hudobného pedagóga, klaviristu a zbornajstra (1995–2000). Zároveň

študoval na parížskej Conservatoire Supérieure (1998–2000) u medzinárodne uznávaného interpreta Eugena Indjica (žiaka Artura Rubinsteina). Absolvoval medzinárodné kurzy majstra Lazara Bermanna. V repertoári má diela od Bacha až po súčasných skladateľov. V súčasnosti sa venuje koncertnej klavírnej interpretačnej a improvizáčnej činnosti. Pravidelne hrá s viacerými renomovanými telesami, napr. Orchester De Radio et Television Paris, Cencerge ouw – Orchester Amsterdam a Symphonie Orchester Zürich. V roku 2001 absolvoval celosvetové turné s vlastným recitálovým koncertom (Afrika, India, Saudská Arábia, Grécko, Kanada, Spojené štáty a ďalšie). Vystupoval na koncerte mladých pianistov v Kodani (2002) a na koncerte v Monte Carlo (2004). V New Yorku mal recitál v Carnegie Hall (2006), vystupoval v Stadcasino Basel Hans Huber Hall (2012). S veľkým ohlasom absolvoval koncertné turné po Mexiku (2014), Toskánsku (2015), Macedónsku (2016–2017), v Číne (2019) a vystupoval na mnohých ďalších renomovaných hudobných scénach sveta. V roku 2005 vydal 3 CD nosiče (napr. Čarovný klavír 1, Čarovný klavír 2), za ktoré mu bola udelená *Zlatá platňa*. Sprevádzal veľa svetovo známych operných spevákov. Spolupodielal sa na hudobnej produkcii populárnej televíznej show „*Super Star*“, kde s veľkým úspechom, ako korepetitor, sprevádzal súťažiacich spevákov. Venoval sa štúdiu diel Vladimíra Horowitza, Georgesa Cziffra a iných veľikánov klavírneho neba. Je spoluorganizátorom mnohých benefičných koncertov. Má aj vlastný projekt „*Richard Rikkon a talenty*“. Vyhľadáva mladých talentovaných umelcov a odovzdáva im svoje poznatky. Od roku 2016 pravidelne vystupuje na slávnostnom uvádzaní osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Kresby žiakov ZŠ pri NÚDCH
v Bratislave

**Kresby žiakov
Základnej školy Milana Hodžu
a Materskej školy v Bratislave
venované novorodencom**

**Neonatologickej kliniky intenzívnej
medicíny LF UK a NÚDCH v Bratislave**

STRIEBORNÝ ODZNAK SLOVENSKEJ LEKÁRSKEJ SPOLOČNOSTI

Strieborný odznak Slovenskej lekárskej spoločnosti je mimoriadna pocta, ktorú v súlade so štatútom udeľuje Prezídium Slovenskej lekárskej spoločnosti za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) a za podporu plnenia jej cieľov a poslania.

Je vyhotovený zo striebra v dvoch tvaroch s pomenovaním „**Strom života**“ a „**Ľudský život**“. V každom z nich je umelecky spracované logo SLS.

Odznak „**Strom života**“ sa udeľuje najmä lekárom, zubným lekárom a farmaceutom.

Odznak „**Ľudský život**“ sa udeľuje najmä sestram, pôrodným asistentkám, laborantom, asistentom, technikom a iným zdravotníckym pracovníkom.

Strom života

Odznak „**Strom života**“ umelecky stvárňuje štruktúru ľudského mozočka, ktorý svojim tvarom pripomína strom

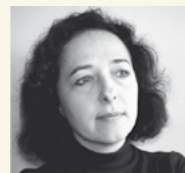
a preto je v encyklopédiách označovaný aj ako „Arbor vitae“. Jeho umiestnenie v strede loga SLS je symbolickým vyjadrením hlavného predmetu činnosti SLS – transferu najnovších vedeckých poznatkov do praxe formou ďalšieho sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v celom jeho rozsahu a rozmanitosti, aké množstvo medicínskych poznatkov a ich rozvoj v jednotlivých odboroch a špecializáciách prináša.

Ľudský život

Odznak „**Ľudský život**“ je umeleckým vyjadrením

zjednodušenej schémy srdca a krvného obehu. Červená farba skla v strede symbolizuje ľudský život a cirkulácia jednotlivých línií je vyjadrením komplexnej starostlivosti o zdravie, jeho udržanie, či záchranu. Biela farba malého zirkónu umiestneného v strede hornej časti odznaku symbolizuje kyslík a jeho význam pre ľudský život.

Martina Mináriková

Mgr. art.

Martina

MINÁRIKOVÁ je

autorkou návrhov

a umeleckého

vyhotovenia

strieborných

odznakov SLS.

Narodila sa v roku 1968

v Bratislave, kde študovala na

Strednej umeleckopriemyselnej

škole, odbor keramika. Vysokú

školu umeleckopriemyselnú,

odbor sochárstvo – kov a šperk

vyštudovala v Prahe u prof. Harcubu

a Nováka. Absolvovala aj štúdium na

Fachhochschule v Kieli, v Nemecku

u prof. Koblasu. Vo svojej umeleckej

práci sa inšpiruje poznatkami

vedy, osobitne medicínskej vedy,

čo sa prejavuje aj v jej šperkárskej

tvorbe. Prezentovala sa na mnohých

samostatných a skupinových výstavách

v zahraničí i na Slovensku. V roku 2000

získala v ČR 1. cenu v národnom kole

súťaže „Tahitian Pearl Trophy“ a v tej

istej súťaži v roku 2002 získala 3. cenu.

Jej práce sú v zbierkach viacerých múzeí

v ČR, ale i v Slovenskej národnej galérii.

Umelkyňa žije a tvorí v meste Dvůr

Králové nad Labem v ČR.

MUDr. Ivan Kochan, senior

(* 21. 03. 1943)

MUDr. Ivan Kochan sa narodil v Bratislave. V roku 1945 sa s rodinou presťahoval do Košíc, kde absolvoval základnú školu a gymnázium. Promoval na LF UPJŠ v Košiciach, v odbore stomatológia (1967). Po skončení štúdia nastúpil do zamestnania v NsP Kežmarok. Základnú vojenskú službu (1 rok) absolvoval v Karlových Varov, kde pracoval vo svojom odbore. Atestoval v Bratislave u prof. MUDr. Jána Ležoviča, DrSc. (1974). Bol jedným zo zakladajúcich členom a prvým podpredsedom Regionálnej lekárskej komory v Poprade a neskôr, po vzniku Slovenskej komory zubných lekárov sa stal jej aktívnym členom. V roku 1995 nastúpil do

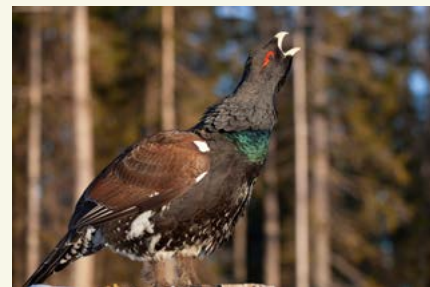
súkromnej praxe a svoj profesijný život a prácu ukončil odchodom do dôchodku (2023). Fotoграфовaniu sa aktívne začal venovať už vo svojich 15 rokoch a venuje sa mu dodnes. Na gymnáziu ho v tejto záľube veľmi podporoval profesor matematiky. Na univerzite ovplyvnil jeho tvorbu výborný fotograf – asistent na neurológii, ktorý sa neskôr stal jeho dobrým priateľom. Počas štúdia na vysokej škole prispieval svojimi fotografiami do univerzitného časopisu Spektrum. Žánrovo sa vyprofiloval v treťom ročníku štúdia na vysokej škole. Hlavným motívom jeho fotografií sa stala príroda, ktorá je pre neho neustálým zdrojom inšpirácie a krásy. Ešte počas štúdia vystavoval na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach, neskôr v Kežmarku, Spišskej Belej a Zakopanom. Do odchodu do dôchodku bol členom Slovenského klubu fotografov prírody a európskeho IFWP (International Federation of Wildlife Photography), s ktorým každoročne absolvoval cesty po národných parkoch a chránených územiach v rôznych častiach Európy za účelom dokumentovania nevšedných krás prírody a jej obyvateľov.

Drozd čvikatavý (*Turdus pilaris*)

Dáteľ veľký (*Dendrocopos major*)

Tetrov hlucháň (*Tetrao urogalus*)

Veternica narcisokvetá (*Anemone narcissi flora*)